Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201629069 Zaaknummer: Z/23/113702

Portefeuillehouder(s):

Voor vragen
Naam: Marjet van Genugten
Telefoon: 088 695 3000
E-mail: m.vangenugten@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Dashboard Sociaal Domein Q2 2023 Westervoort

Aanleiding voor deze kennisgeving
Vanuit de toekomstvisie en transformatieagenda “Samen Sterk“ is het dashboard sociaal domein ontwikkeld. Het dashboard wordt elk kwartaal gedeeld door middel van een kennisgeving of een presentatie in de bredere context van Samen Sterk aan het college en de gemeenteraad. Nu de cijfers van Q2 2023 bekend zijn is het tijd om deze te delen door middel van een kennisgeving. Als bijlage wordt de PDF van het dashboard meegestuurd.

Relevant beleidskader
Toekomstvisie en transformatieagenda “Samen Sterk”

Inhoud van mededeling
Dashboard van het tweede kwartaal van 2023

Volgens afspraak wordt het dashboard sociaal domein ieder kwartaal met het college en de gemeenteraad gedeeld. Het betreft de prognose voor het tweede kwartaal van 2023 op basis van de beschikbare gegevens tot het einde van dat kwartaal.

In de PDF van het dashboard ziet u de financiële prognoses, het verloop van de maatwerkvoorzieningen en enkele indicatoren met betrekking tot Wmo en Jeugd.
De financiële prognose voor heel 2023 is berekend op basis van de beschikbare gegevens t/m het 2e kwartaal 2023.

De volgende onderdelen uit het dashboard worden hieronder toegelicht:

Wmo
De verwachting is dat de uitgaven voor Wmo (huishoudelijke ondersteuning/begeleiding/groepsbegeleiding/activerend werk) in 2023 ongeveer € 400.000 hoger zullen zijn dan wat er nu begroot is voor 2023. Het verschil van de uitgaven 2023 met 2022 betreft ongeveer € 370.000.

Belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- De indexering van de tarieven van alle voorzieningen.

- De stijging in het aantal cliënten dat gebruik maakt van de algemene voorziening Huishoudelijke ondersteuning. De stijging wordt o.a. veroorzaakt door vergrijzing van de inwoners. Zie hiervoor ook de grafieken (‘Leeftijdsopbouw’ en ‘Aantal per leeftijd en geslacht’) op de laatste pagina. Begin 2023 waren de aantallen bij de groep van 60-70 jaar het hoogst, terwijl dit in 2017 nog de groep 50-60 jaar was. Ook de aantallen 70-80-jarigen is gestegen. De gemiddelde leeftijd is ongeveer van 42,8 op 01-01-2017 naar 44,3 gestegen op 01-01-2023. Ook het abonnementstarief speelt een rol in de toename van de aantallen.
- De extra tariefstijging (naast de normale indexering) van deze algemene voorziening maar ook van de maatwerkvoorziening Huishoudelijke ondersteuning.
- Zoals gemeld in de voorjaarsnota 2023 gaan we de vier mogelijkheden onderzoeken waarmee de kosten kunnen worden gedrukt voor huishoudelijke ondersteuning en waarmee tevens wordt ingespeeld op ontwikkelingen zoals vergrijzing.

- Begeleiding/groepsbegeleiding: we zien een dalende trend ten aanzien van de groepsbegeleiding vanwege de inzet op algemene voorzieningen. Individuele begeleiding daarentegen is toegenomen als gevolg van het streven mensen met psychosociale problematiek thuis te behandelen (extramuralisering).

Maatregelen om de kosten te drukken:

- in de nabije toekomst kunnen we gebruik maken van het landelijk Wmo-voorspelmodel, waarmee voor 5 jaar het aantal Wmo-gebruikers kan worden voorspeld op gemeenteniveau. Vanwege ons huidige registratiesysteem is dit technisch niet mogelijk. Dit systeem wordt dit jaar nog vervangen. Aansluiten is daarna wel mogelijk.
- Binnen de Transformatieagenda van Samen Sterk wordt hard gewerkt aan het versterken van preventieve voorzieningen en lichtere vormen van hulp. Met als doel dat maatwerk kan worden geleverd voor onze inwoners. Zodat een goede afweging kan worden gemaakt of en wanneer inzet op de maatwerkvoorzieningen van de Wmo nodig blijkt. Of wanneer aanspraak kan worden gemaakt op de individuele voorzieningen van de Jeugdwet. We voeren steeds het gesprek over kostenbeheersing op de van toepassing zijnde momenten in de Planning en Controlcyclus.

Jeugd

De verwachting is dat de uitgaven voor individuele voorzieningen Jeugd ongeveer € 690.000 hoger zullen zijn dat wat er nu begroot is voor 2023. Verschil met het 1e kwartaal is € 500.000 nadeliger. Het verschil van de uitgaven 2023 met 2022 van € 370.000 betreft o.a. de tariefstijgingen.

Belangrijkste oorzaken voor de hoogte van de uitgaven zijn:

- De stijging van de voorzieningen behandeling zet door in het 2e kwartaal. Vooral de zwaardere (specialistische) behandelingen stijgen flink. Dit zorgt voor een verschil in prognose t.o.v. het 1e kwartaal van € 330.000.
- Mogelijke verklaring hiervoor is dat in het afgelopen kwartaal door de consulenten van het sociaal loket, inclusief extra inhuur, hard gewerkt is aan het wegwerken van achterstanden. Een van de gevolgen hiervan is een mogelijke toename van de inzet op behandeling of op verlenging van bestaande behandelduur van cliënten.
- Ook bij de zorgaanbieders bestaan wachtlijsten. Aanpak ervan kan schommeling in het beeld van kosten laten zien. Daarnaast kunnen de daar tevens aanwezige

personeelstekorten voor de cliënten leiden tot uitgestelde zorg, opnieuw oplopende wachtlijsten en daarmee toenemende zorgzwaarte in de vorm van zwaardere (meer specialistische) vormen van behandeling. Hierdoor is een inhaaleffect van die aanpak pas in een later stadium zichtbaar.
- Dit beeld van stijging van de voorziening behandeling is ook zichtbaar binnen de gemeenten in de regio Centraal Gelderland.
- De nasleep van de coronaperiode heeft een langdurige effect op de problematiek die bij jongeren wordt aangetroffen (spanningen, pestgedrag, depressie, ervaren prestatiedruk) waardoor de zorgvraag toegenomen is.

- Er is momenteel 1 jeugdige met een 3-milieus terreinvoorziening bij Pluryn.
- In het 2e kwartaal zien we weer een stijging van de voorzieningen verblijf, waaronder 2 voor verlengde jeugdhulp. Ook zijn de voorzieningen zwaarder. Dit zorgt voor een stijging in prognose t.o.v. het 1e kwartaal van € 260.000.

Indicatoren

De uitkomsten van de cliëntervaringsonderzoeken zijn verwerkt in het dashboard 2e kwartaal 2023 via de indicatoren
% cliënten tevreden over Wmo-ondersteuning,
% cliënten tevreden over kwaliteit van hulpverleners en
% cliënten tevreden over kwaliteit van zorg.
Meer informatie van deze uitslagen van het cliëntervaringsonderzoek komt in een aparte kennisgeving gelijktijdig met deze kennisgeving naar de Raad.

Persoonsgebonden budget (PGB)

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft zich op 16 augustus 2023 tweemaal uitgesproken over de informele pgb-tarieven in het sociale netwerk binnen de Wmo en Jeugdwet. Verwacht wordt dat dit zich uitstrekt naar vrijwel alle gemeenten in Nederland. Deze uitspraken hebben consequenties voor het beleid van gemeenten. Dit betreft met name huishoudelijke hulp en begeleiding. Het artikel uit de verordening waarin we minimum loon toekennen aan informeel pgb (1e en 2e graads familieleden) is onverbindend.

We verwachten niet dat er bij huishoudelijke ondersteuning veel aanzuigende werking is, het gaat daarin slechts om een paar euro. In de verordening hebben we criteria voor informeel pgb opgenomen, deze moeten uiteraard ook getoetst worden voordat de hulp middels pgb sociaal netwerk kan worden verleend.

De uitspraak geldt niet met terugwerkende kracht voor alle al toegekende pgb's voor informele hulp, maar bestaande budgethouders kunnen de gemeente wel gaan verzoeken om het tarief aan te passen. De Jeugdwet kent eenzelfde soort bepaling over het tarief voor informele hulp als de Wmo en de kans is groot dat de uitspraken ook gaan gelden voor het informele pgb in de Jeugdwet.

Westervoort, 19 september 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort
M. Sluiter MA drs. A.J. van Hout

Bijlagen:

Registratienummer:	*Omschrijving:*
1. 201629070	PDF dashboard Sociaal Domein Q2 Westervoort